

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34069
Nom: Anatomia humana
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1201 - Grau en Farmàcia	Facultat de Farmàcia i Ciències de l'alimentació	1	Segon quadrimestre
1211 - Doble Grau en Farmàcia i Nutrició Humana i Dietètica	Facultat de Farmàcia i Ciències de l'alimentació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1201 - Grau en Farmàcia	Anatomia Humana	BÀSICA
1211 - Doble Grau en Farmàcia i Nutrició Humana i Dietètica	Assignatures obligatòries del PDG Farmàcia-Nutrició Humanai Dietètica	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

CERVERA FERRI ANA PILAR

RESUM

La matèria d'Anatomia Humana s'impartirà en una assignatura Anatomia Humana, que es desenvoluparà en primer curs, segon semestre.

S'hi exposaran els coneixements a través de classes teòriques presencials. Es realitzaran dos seminaris temàtics, una vegada finalitzats els corresponents blocs de temes del programa. Amb la realització d'aquests seminaris, es pretén: a més d'obtenir una imatge de conjunt, aportar una visió clínica del temari i que així els estudiants aprenguen l'orientació aplicada de la matèria. Durant aquestes sessions es realitzaran proves d'autoavaluació sobre els continguts desenvolupats en les mateixes, a més, es definiran i discutiran els aspectes clínics perquè els estudiants puguin treballar-los posteriorment en les tutories.

També s'impartiran classes pràctiques al laboratori fent ús de vídeos, imatges d'atles d'anatomia, imatges histològiques i fent ús del material de pràctiques, com ara les maquetes d'òrgans per a la identificació i el reconeixement de les estructures anatòmiques. Els alumnes realitzen tasques de resolució de problemes fent ús de plataformes d'autoavaluació en línia. Per fer-ho, els estudiants s'organitzen en grups, i en cada pràctica un dels integrants exercirà de monitor de l'activitat, explicarà els continguts de la pràctica i

supervisarà la realització del treball i la interpretació dels resultats.

A partir de les classes teòriques i pràctiques, el professor proposarà en sessions de seminari treballs en grup sobre aspectes clínics relacionats amb el temari i determinats temes d'interès. Mitjançant estudis de revisió bibliogràfica, els estudiants exposaran i discutiran els seus treballs davant el professor i la resta d'alumnes, i es resoldran els dubtes que hi estiguen relacionats.

L'assignatura s'orienta fonamentalment al coneixement de l'anatomia humana i els aspectes clínics relacionats intentant que, a partir de casos particulars, els alumnes puguin extraure conclusions per a la seua aplicació professional posterior. L'enfocament de l'assignatura d'Anatomia humana encaixa perfectament dins d'alguns dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), promoguts per les Nacions Unides i contemplats en l'Agenda 2030, especialment els ODS 3 i 4 (salut i educació), en què el nostre alumnat i futurs titulats farmacèutics estarien més involucrats. Els 6 primers ODS formen part de la repercussió que tenen les malalties en el context de la població mundial. Entre aquests, cal destacar la gestió sanitària responsable per a garantir la sostenibilitat del sistema sanitari, la promoció de salut comunitària (objectiu 3: salut i benestar, objectiu 10: reducció de les desigualtats) i l'educació de qualitat (objectiu 4). A més, en l'assignatura es potencia el treball interdisciplinari (objectiu 17). Tot això és fonamental per a enfrontar-se als reptes relacionats amb la salut i aconseguir així un món més sostenible, amb un futur millor per a tothom. Per tant, els alumnes podran extraure conclusions de rellevància per al seu paper professional posterior.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1201 - Grau en Farmàcia

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diferents contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Conèixer els òrgans, aparells i sistemes del cos humà.

Conèixer els teixits.

Conèixer i comprendre, des del mateix àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diferents necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Conèixer la formació en els primers estadis de l'embrió.

Conèixer la terminologia anatòmica.

Conèixer les estructures del sistema nerviós.

Conèixer les relacions de les estructures del sistema nerviós.

Conèixer les relacions de les vísceres.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que responguen a demandes socials, tenint en compte com a referent els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Desenvolupar habilitats per a actualitzar els coneixements i emprendre estudis posteriors, incloent-hi l'especialització farmacèutica, la investigació científica i desenvolupament tecnològic, i la docència.

Posseir i comprendre els coneixements en les diferents àrees d'estudi incloses en la formació del farmacèutic/a.

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a respondre a les diverses necessitats professionals i socials.

Reconèixer els ossos del cos humà.

Reconèixer les vísceres del cos humà.

Saber aplicar aquests coneixements al món professional, contribuint al desenvolupament dels drets humans, dels principis democràtics, dels principis d'igualtat entre dones i homes, de solidaritat, de protecció del medi ambient i de foment de la cultura de

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Saber interpretar, valorar i comunicar dades rellevants en els diferents vessants de l'activitat farmacèutica, usant les tecnologies de la informació i la comunicació.

Ser capaç de transmetre idees, analitzar problemes i resoldre'ls amb esperit crític, adquirint habilitats de treball en equip i assumint-ne el lideratge quan calga.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ

Tema 1. Anatomia: concepte i record històric. Organització del cos humà. Terminologia, posició, plànols i seccions. Concepte d'òrgans, aparells i sistemes.

2. MÒDUL EMBRIOLOGIA E HISTOLOGIA

Tema 2. Gametogènesi. Fecundació. Fase de mòrula i blàstula.

Tema 3. Gastrulació. Neurulació. Somites. Formació dels membres.

Tema 4. Anidació humana. Placenta i annexes fetals

Tema 5. Teixits: concepte, classificació i tipus. Teixit epitelial. Teixit glandular.

Tema 6. Teixits de sosteniment: teixit conjuntiu, adipós, cartilaginós i ossi. Teixit muscular

3. MÒDUL SISTEMA NERVIÓS

Tema 7. Teixit nerviós. Organització estructural. Meninges.

Tema 8. Sistema nerviós central i perifèric. Sistema nerviós central. I: estudi de la Mèdula espinal.

Tema 9. Sistema nerviós central II: Estudi de l'encèfal.

Tema 10. Sistema nerviós perifèric: Nervis espinals i cranials. Sistema nerviós autònom: simpàtic i parasimpàtic

Tema 11. Òrgans dels sentits I: Tacte, gust i olfacte.

Tema 12. Òrgans dels sentits II: Vista i oïda

Tema 13. Sistema neuroendocrí.

4. MÒDUL APARELL LOCOMOTOR

Tema 14. Tipus d'ossos. Tipus d'articulacions. Tipus de diartrosis.

Tema 15. Osteoartrologia del crani i columna vertebral.

Tema 16. Sistemes neuromusculars de l'esquena.

Tema 17. Tòrax: costelles i esternut. Musculatura toràcica. Diafragma.

Tema 18. Musculatura abdominal. Conducte inguinal. Hèrnies.

Tema 19. Esqueletologia. Membre inferior i membre superior.

Tema 20. Sistemes neuromusculars del membre inferior i dinàmica funcional per regions topogràfiques. Plexe lumbosacre.

Tema 21. Sistemes neuromusculars del membre superior i dinàmica funcional per regions topogràfiques. Plexe braquial.

5. MÒDUL APARELL CARDIORESPIRATORI

Tema 22. Aparell cardio-circulatori. Cor. Morfologia situació i relacions. Cavitats cardíques. Endocardi, miocardi, pericardi. Vascularització i innervació. Plexe cardíac

Tema 23. Sistema circulatori arterial. Tipus de vasos: artèries, arteriolas i capilars. Circulació sistèmica. Circulació pulmonar.

Tema 24. Sistema circulatori venós: tipus de venes, circulació venosa. Sistema limfàtic: òrgans limfàtics. Ganglis limfàtics, col·lectors i territoris limfàtics.

Tema 25. Sistema respiratori I. Tracte respiratori superior: Fosses nasals, faringe, laringe, tràquea. Situació, relacions, estructura. Vascularització i innervació.

Tema 26. Sistema respiratori II. Tracte respiratori inferior: bronquis, alvèols pulmonars. Estructuració: situació, relacions, lòbuls, segments. Pleures. Vascularització, innervació.

6. MÒDUL APARELL DIGESTIU

Tema 27. Boca. Articulació temporomandibular. Faringe. Esòfag.

Tema 28. Quadrícula anatòmica. Concepte de cavitat peritoneal. Estòmac. Situació, estructura i relacions.

Tema 29. Fetge i vies biliars. Pàncrees i melsa. Situació, estructura i relacions.

Tema 30. Intestí prim: duodè, jejú i ili. Intestí gros: colon i recte. Situació, estructura i relacions

Tema 31. Peritoneu. Mesenteris. Vascularització i innervació de les vísceres digestives.

7. MÒDUL APARELL UROGENITAL I TOPOGRAFIA

Tema 32. Aparell urogenital. Ronyó. Nefrona. Situació, relacions, estructura. Glàndules Suprarrenals. Vascularització i innervació.

Tema 33. Vies renals. Pelvis renal, urèter, bufeta, uretra. Situació, relacions, estructura. Vascularització i innervació.

Tema 34. Esqueletologia de la cintura pelviana. Diferències entre els sexes. Musculatura Pèlvica i periné. Òrgans erèctils. Aparell genital masculí: testícle, vies seminals i genitals externs. Vascularització i innervació.

Tema 35. Aparell genital femení: úter, trompes, ovaris i genitals externs. Mama. Vascularització i innervació.

8. PROGRAMA PRÀCTIC

OBJECTIUS: Correspondrà a la plasmació i constatació sobre models i iconografia amb mitjans visuals i maquetes dels coneixements teòrics apresos.

METODOLOGIA: L'alumne treballarà sobre esquemes propis i làmines mudes que contenen els quaderns corresponents a cada pràctica.

Pràctica 1: Embriologia i histologia.

Pràctica 2: Sistema nerviós central i perifèric. Òrgans dels sentits.

Pràctica 3: Osteoartrologia: crani, columna vertebral, membre superior i inferior.

Pràctica 4: Sistemes neuromusculars.

Pràctica 5: Sistema cardiocirculatori i sistema respiratori.

Pràctica 6: Aparell digestiu.

Pràctica 7: Aparell urogenital.

Pràctica 8: Anatomia general i de sistemes en mostres reals a la sala de dissecció de la Facultat de Medicina i Odontologia.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	2,00
Teoria	40,00
Seminari	2,00
Laboratori	16,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	2,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	10,00
Estudi i treball autònom	55,00
Preparació de classes	13,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura, plantejada perquè l'estudiant siga el protagonista del seu propi aprenentatge, s'estructura al voltant de quatre eixos:

Sessions de teoria. Fonamentalment, s'utilitza el model de lliçó magistral, ja que ofereix la possibilitat que el professor incidisca en els conceptes clau per a la comprensió del tema i s'indican els recursos més recomanables per a la preparació posterior del tema en profunditat. En alguns temes, s'utilitzarà el model participatiu, primant la comunicació entre els estudiants i entre aquests i el professor.

Classes pràctiques de laboratori. Estan destinades a consolidar els coneixements teòrics mitjançant l'aplicació pràctica dels mateixos. L'alumnat realitzarà tasques de resolució de problemes fent ús de plataformes d'autoavaluació online. Per a això, l'alumnat s'organitzarà en grups i en cada pràctica haurà d'haver preparat de forma autònoma i amb anterioritat els coneixements necessaris per a abordar la tasca segons la guia proporcionada pel professorat per a cada sessió pràctica (quaderns de pràctiques).

El professorat presentarà els objectius, informarà sobre el maneig del material de pràctiques (preparacions histològiques, ossos, maquetes anatòmiques, radiografies, làmines, etc.) supervisant la realització del

treball i la interpretació dels resultats. S'avaluarà oralment durant les sessions l'aprofitament i coneixement dels conceptes corresponents a la sessió.

Seminaris. L'assistència és obligatòria. Els seminaris, es realitzaran al llarg del curs i seran emprats perquè el professor facilite una imatge de conjunt després de l'explicació d'un bloc de temes mitjançant l'exposició d'un **seminari temàtic**. El professor definirà els aspectes clínics que els alumnes han de resoldre i analitzar mitjançant un treball que ha de ser exposat i discutit en horaris de tutories. Els estudiants han de realitzar activitats d'autoavaluació.

Tutories. L'assistència és obligatòria. Els alumnes han d'acudir-hi en grups reduïts. Es pretén potenciar el treball en grup i individual i millorar la presentació oral, mitjançant la realització de **treballs relacionats amb aspectes clínics de l'assignatura** que ajudarà a aportar l'aspecte aplicat d'un bloc de temes i permeten completar la formació que es va adquirint en les classes teòriques, i també per a realitzar una altra sèrie d'activitats complementàries de tipus variats (estudi de casos, ús de bibliografia científica, discussió de temes d'actualitat ...). En elles, el professor avaluarà el procés d'aprenentatge dels estudiants d'una manera individual i globalitzada. Igualment, les tutories serviran per a resoldre tots els dubtes que hagen pogut sorgir al llarg de les classes i orientarà els estudiants sobre els mètodes de treball més útils per a la resolució dels problemes que se'ls puguin presentar. El professor pot plantejar qüestions i problemes específics segons les necessitats dels estudiants.

AVALUACIÓ

La metodologia d'avaluació és la següent:

EXAMEN TEÒRIC: Sobre el temari exposat a les classes teòriques l'examen teòric serà el mateix per a tots els grups. L'examen teòric suposa 60% de la qualificació final, i estarà compost per:

- Avaluació de 10 preguntes curtes, amb espai delimitat per a la seva contestació (50% de la nota de l'examen teòric). Criteris de qualificació: 1 punt/resposta correcta.

- Avaluació de 30 preguntes tipus test (4 respostes, 1 veritable/3 falses) (50% de la nota de l' examen teòric). Criteris de qualificació: 1 punt/resposta encertada sobre 30. S'aplicarà la fórmula per a eliminació del component per atzar (-1 per cada 3 respostes errònies, és a dir -0,33 per resposta errònia).

EXAMEN PRÀCTIC:

Sobre el temari exposat a les classes practiques. L' examen pràctic suposa 20% de la qualificació final, i estarà compost per:

- Reconeixement d'estructures en imatges projectades (10 preguntes; 10% de la nota global) . Per poder realitzar l' examen, ha d' haver assistit al 80% de les pràctiques.
- Avaluació oral d'alumnat durant una de les sessions de pràctiques (5 preguntes sobre el contingut de la pràctica; 10% de la nota global).Aquesta nota podrà reduir-se en 1 punt sobre 10 per la falta de puntualitat injustificada o per alterar la realització de les pràctiques.

SEMINARIS I TUTÒRIES:

Assistència obligatòria als seminaris temàtics, realització de tasques d' autoavaluació durant els mateixos i treballs tutoritzats. Desenvolupament, exposició i discussió de qüestions relacionades amb aspectes clínics del temari, definides en els seminaris i presentats i avaluats durant les classes tutoritzades amb presència del professor. L' assistència a seminaris i la realització i exposició dels treballs tutoritzats suposa el 20% de la qualificació final. Atès que els treballs no són recuperables, l' avaluació obtinguda en la primera convocatòria es mantindrà en la segona convocatòria.

NOTA FINAL:

En la qualificació final, la puntuació per a cada part es reparteix:

Teoria:

30 preguntes test	3,0 punts
10 preguntes curtes	3,0 punts
Pràctiques: 10 preguntes curtes	1,0 punt
Pràctiques: 5 preguntes orals i treball durant les sessions pràctiques....	1,0 punt
Treballs tutoritzats:	1,0 punt
Assistència a tutories i seminaris.....	1,0 punt

AVALUACIÓ GLOBAL:

Alumnat de primera matrícula:

La nota global serà la suma de la nota obtinguda en l' examen teòric, l' avaluació pràctica, treballs de grup de les tutories i assistència a tutories i seminaris.

Serà imprescindible obtenir com a mínim del 4,5 sobre 10 de la nota màxima tant en la part teòrica com en l' examen pràctic per poder realitzar la ponderació entre les diferents parts avaluades.

La falta d'assistència injustificada al 80 % de les pràctiques, així com no assolir la puntuació mínima exigida en cada examen suposa automàticament no realitzar el càlcul de la nota final i, per tant, no superar l'assignatura.

Les activitats d' avaluació contínua, que en aquesta assignatura consta que són pràctiques, són d' ASSISTÈNCIA OBLIGATÒRIA i, per tant, NO RECUPERABLES, d' acord amb el que estableix l' article 6.5 del Reglament d' Avaluació i Qualificació de la UV per a títols de Grau i Màster.

Segona Convocatòria: Per aprovar l'assignatura a la Segona Convocatòria, els criteris seran els mateixos aplicats a la Primera Convocatòria. Si l'estudiant no ha superat l'assignatura en la primera convocatòria, es guardarà les notes dels exàmens teòric o pràctic aprovats (igual o superior a 5) de la primera convocatòria. En el cas de no haver complert el requisit d'assistència mínima a les pràctiques (faltas d'assistència del més del 20% sense justificar), per poder presentar-se a l'examen haurà de realitzar una sèrie d'activitats de recuperació de les pràctiques a criteri del professorat.

Alumnat a partir de segona matrícula:

L' alumnat que ja hagi cursat l' assignatura amb anterioritat, no repetirà les pràctiques, tutories ni seminaris, ni s' avaluà la seva participació en aquestes activitats.

L'avaluació serà: 80% examen teòric (test i preguntes curtes + 20 % examen pràctic (10 preguntes d'identificació).

Igual que per a l' alumnat de primera matrícula, serà imprescindible obtenir com a mínim del 4,5 sobre 10 de la nota màxima tant en la part teòrica com en l' examen pràctic per poder realitzar la ponderació entre les diferents parts avaluades.

Important:

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca que formi part de l' avaluació suposarà la impossibilitat de superar l' assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. Tingui's en compte que, d' acord amb l' article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzin o en documents oficials de la universitat.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons el que determina el "Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes en la Universitat de València" (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/C83sp.pdf>

BIBLIOGRAFIA

Bàsiques

ANATOMIA D'APARELLS I SISTEMES I ANATOMIA D'APARELL LOCOMOTOR

- Anatomía Básica. Gray. (2018). Ed. 2. Ed. Elsevier.
- Fundamentos de Anatomía con Orientación Clínica. Moore. (2013). Ed. Wolters Kluwer.
- Drake. Anatomía Humana para estudiantes de ciencias de la salud. (2020). Ed. 4. Ed. Elsevier
- Sobotta. Texto de Anatomía. (2018). Ed. 1. Ed. Elsevier
- Suárez Quintanilla. Anatomía Humana para estudiantes de ciencias de la salud. (2020). Ed. 2. Ed. Elsevier

BLOC EMBRIOLOGIA:

- Langman. Embriología Médica. Sadler. (2019). Ed. 14. Ed. Wolters Kluwer.
- Embriología Clínica. K.Moore. (2020). Ed. 11. Ed. Elsevier

BLOC HISTOLOGIA:

- Histología. Ross. (2013). Ed. Panamericana

ATLAS:

- Prometheus. Atlas de Anatomía Humana. (2013). Ed. 2. Ed. Panamericana
- Sobotta. Atlas de anatomía humana 3 volúmenes. (2018). Ed. 24 Ed. Elsevier.
- Netter, F. Atlas de Anatomía Humana (2019). Ed. 7. Ed. Elsevier.

ALTRES

- Anatomía y fisiología. Estructura y función del cuerpo humano. Gary A. Thibodeau. (2016). Ed. 15.

Ed. Elsevier.

Complementarias

- Diccionario de Terminología Médica. Ed. Salvat.

VNIVERSITAT ID VALÈNCIA

Guia Docent
34069 Anatomia humana
